

Oliver

Det är lunchrast och Oliver har just varit inne hos Johanna och bett om att få sin mobil. Det blir svårare för varje gång.

– Du och din mamma får bestämma saker innan du går på morgnarna, säger hon när Oliver hittar på olika förklaringar till att han måste ringa hem igen.

Till slut gav Johanna med sig, men mamma svarar inte, så istället för att kunna kolla läget och lugna ner sig blir Oliver bara ännu oroligare. Och hela tiden står Liam bredvid och tjarar om något han vill att de ska göra.

– Lyssnar du, eller? säger han och puttar på Oliver. Shamun och Noah har köpt en ascool drönare och *alla* ska komma! Vi kan fixa chips och läsk så blir det som en fest, nästan.

Oliver stänger av och startar om mobilen, men det

hjälper inte. Notiserna kanske inte är på? Han kollar sina sms, WhatsApp, Messenger, Discord och till och med Snapchat, fast mamma nästan aldrig använder det. Inget nytt någonstans.

Liam knuffar hårdare.

– Hallå? Hänger du med då?

Oliver stoppar ner mobilen i fickan.

– Alltså, jag måste nog hem, säger han. Jag lovade hjälpa mamma med en grej.

– *Igen?* suckar Liam. Kan hon inte fixa det själv?

– Tydligt inte, säger Oliver.

Kanske ska han bara säga till Johanna att han har ont i magen och behöver gå redan nu? Vad var det han körde med förra veckan? Var det magen då också? Blir det för mycket magont kanske hon ringer mamma. Bäst att vara försiktig. Det är bara två lektioner kvar. En timme och fyrtio minuter om man räknar in rasten.

Han fattar inte riktigt varför han tror att det har gått fel just nu. I morse verkade allt jättebra. Mamma var lugn och glad och sjöng till och med för sig själv medan hon satte fram frukost i köket. Hon hade städat badrummet och plockat bort pizzakartongerna i vardagsrummet. Då var Oliver säker på att allt var okej. Men framåt lunch började han plötsligt undra om hon inte varit *för* glad? Liksom *uppspelt*, på något sätt? Han tänkte att det var lika bra att skicka ett meddelande, bara för säkerhets skull. Så han gick till Johanna. Nu kliar det i händerna som om de

håller på att domna och magen stramar.

Kanske oroar han sig helt i onödan. Kanske sover hon bara. Eller så har hon glömt ladda mobilen. Det händer ju ibland.

– Du kan väl fråga henne om du kan få vara med en liten stund, i alla fall? envisas Liam.

Oliver försöker koncentrera sig. Vad var det nu de pratade om?

– Vart skulle vi, sa du?

– Till den stora gräsmattan i parken! Det är ju helt öppet där. De vill väl inte att drönaren ska fastna högt uppe i ett träd eller något. Noah sa att de ska filma hela klassen och då är det ju mycket roligare om alla är med.

Plötsligt står Maryam alldeles intill dem. Hon har en förmåga att röra sig så tyst och omärkligt att man aldrig märker när hon kommer. Det känns som om hjärtat sprätter in i revbenen när hennes röst plötsligt hörs max en halvmeter från Olivers öra.

– Du tjuvar håll i huvudet på folk! säger hon med blicken på Liam. ”Alla” kommer ändå inte att vara där. Jag tror inte att Sofi, Agnes och Emil ens vet om det. Inte Wille heller, förresten.

Liam himlar med ögonen.

– Meh! Alla som *räknas*, menar jag såklart!

– Så det är därför ingen har frågat mig? säger Maryam. Jag hörde bara hur Vera och de andra pratade om det.

– Äh, säger Liam. De har väl inte hunnit säga till alla än, bara! Du ska alltid ...

Ringsignalen skär genom luften och äter upp slutet på meningen.

– Vi börjar nu, säger Liam och nickar mot dörrarna.

– Gå du, säger Oliver. Jag kommer snart.

När klungorna med elever börjar röra sig mot skolhusets breda trappa, tar Oliver några steg åt sidan. Det blir ganska snabbt tomt omkring honom. Han öppnar kontakterna och trycker fram mammas nummer. Signal efter signal går fram ända tills mobilsvaret sätter igång. *Du har kommit till 07083 ...* Oliver lägger på och skriver ett sms istället. Det femte. Eller sjätte, kanske.

Vi går och handlar tillsammans när jag kommer hem, va? Sover du, eller? Jag vill fråga dig om en grej, så du kan väl svara? Vi börjar strax så måste lämna in mobilen nu. Kollar sen, ok?

Han skickar iväg det och tittar sen mot trappan, där bara några efterslänrare är kvar. Kanske ska han gå hem nu? Han kan säga att han kräktes och inte orkade gå in och säga till. Om Johanna skulle få för sig att ringa innan han hinner hem så spelar det väl ingen roll? Mamma svarar ju ändå inte. Eller är det bara när Oliver ringer som hon inte svarar?

Han suckar. *Om* det har gått fel, är det nog i alla fall inte så mycket han kan göra nu. Han kanske lika gärna

kan sitta igenom de två lektionerna som är kvar och undvika att dra uppmärksamhet till sig.

I korridoren är det trångt. Noah och Shamun visar något på skoldatorn. De pratar i munnen på varandra och klasskamraterna trängs omkring dem för att se. Det har säkert med den där drönaren att göra.

– Vi har två jättestora utflyktsfilter, säger Vera. Jag kan gå hem och hämta dem, det är ju så nära. Louise hänger med och hjälper till.

– Mm, verkligen jättetungt att bära två filter, säger Elise och flinar retsamt. Klart Louise måste hjälpa till!

Vera gör en grimas, men blir inte arg. Oliver skulle aldrig få för sig att retas med Vera sådär. Det är verkligen inte värt det. Fast Elise och Noah behöver ju inte tänka på sådant, såklart.

Vid väggen intill klassrumsdörren står Sofi och den nya tjejen, Agnes. Emil och Wille är också där. *De som inte räknas*. Dumt av Liam att säga så. Men Oliver har inte tid eller ork att tjafsa. Han har sina egna problem.

Under mattelektionen tänker han igenom alla gömställen. Han kollar dem inte varje dag, men ganska ofta. Det beror på. Verkar mamma trött och vimsig eller om

hon pratar om stora saker de ska göra, som att åka till Sydamerika och vandra i djungler och sådant, då kollar han oftare. Bakom sopkärlden, bakom böckerna i bokhyllan, bakom skorna i garderoben, längst in bakom de hoprullade lakanen i linneskåpet och förstås bakom mjölpåsarna och sockret i skafferiet. Det är de vanligaste gömställena. Nu har han lärt sig att inte avslöja dem, för då hittar hon på nya och han måste börja leta igen. Det är bättre att hon tror att han inte vet var flaskorna står.

– Oliver?

Johannas röst tränger igenom tankarna och Oliver ser upp. Hon har skrivit ett tal på tavlan. Vill hon att han ska räkna ut det, eller vad var det?

– Ja ...?

Flera i klassen skrattar. Johanna ler lite.

– Det vore trevligt att se dig här i klassrummet någon gång emellanåt, säger hon. För nyss var du någon helt annanstans, inte sant?

– Förlåt, säger Oliver.

Johanna fortsätter genomgången och Oliver försöker verkligen. Han tänker allt vad han kan på omkretsar, areor och diametrar. Men det är jättesvårt när oron kryper och ringlar som en orm i kroppen.

Engelskan går bättre. Mest eftersom det är hans bästa ämne och han kan svara ganska bra även om han inte lyssnar hela tiden.

När det äntligen ringer ut tränger han sig före i kön för

att hämta mobilen och sätter på den redan innan han har hunnit ut i korridoren. Inte ett enda meddelande på hela tiden! Oliver skakar telefonen ett par gånger, som om sms:en skulle komma ramlande då, men det gör de förstås inte. Snabbt proppar han ner mobilen i ytterfacket på ryggsäcken, rycker ner jeansjackan från kroken och vänder sig om för att skynda iväg. Då tar någon tag i hans ärm. Det är Liam.

– Har hon inte svarat än? frågar han.

Oliver stirrar skräckslaget på honom ett par sekunder, innan han plötsligt minns att Liam ville att han skulle fråga om han fick hänga med till parken! Det är därför han undrar. Inget annat. Oliver försöker få luften som pyser ur lungorna att låta som en beklagande suck, fast han egentligen bara är oändligt lättad.

– Eh, jo, faktiskt, säger han, och jag måste hem direkt. Precis som jag trodde. Men vi ses imorgon!

Oliver går fort över skolgården, förbi cykelställen och ut mot gatan. Han försöker trä på sig ryggsäcken samtidigt som han halvspringer längs trottoaren, men missar remmen och tappar väskan i asfalten så att han måste stanna till och plocka upp den innan han skyndar vidare. Så dum han var som inte tog cykeln i morse! Vad spelar det för roll att den skrapar och väsnas lite?

Han är andfådd när han låser upp dörren till lägenheten. Svetten rinner innanför tröjan och håret klistrar sig i pannan.

– Hallå? Mamma?

Det är alldeles tyst. Oliver hör bara sin egen andhämtning och hjärtslagen, som får det att susa taktfast i öronen. Mammans sommarskor står i hallen och den ljusa kappan hänger på en galge. Sover hon?

Oliver tar av sig sina sneakers och ställer ifrån sig ryggsäcken. Han ska just gå bort och titta i sovrummet när han hör ett ljud. Ett hasande och sen en suck eller om det är ett kvidande. Sen mammas röst:

– Oliver? Älskling? Kan du ...? Är du här? Bli inte rädd nu, det är ingen fara, men ...

Det kommer från köket. Oliver skyndar ditåt, men tvärstannar på tröskeln. Blod! En lång strimma blod med mindre pölar runt omkring och sen en stor utsmetad fläck. Och ett fotspår! Det är som i en skräckfilm.

– Oliver? Kan du hämta ... du vet ... plastlådan med plåster och sådant? I badrummet?

Han kliver över fotspåret och rundar köksön så att han ser in mellan den och spisen. Där sitter hon. På golvet. Och överallt är det blod. Oliver har aldrig sett så mycket blod.

– Vad har du gjort?!

Mamma försöker stryka håret ur ögonen och får blod i ansiktet. Han ser på hennes blick att det inte är bra. Inte alls bra. Hon håller fram armen.

– Så dumt, säger hon, jättedumt. Jag skulle öppna en burk, bara, men det var helt omöjligt, så jag tog kniven för att få det där, du vet, vacuumet att släppa och så slant jag,

så dumt, men vi behöver bara binda om det, alltså, så om du hämtar ...

Oliver stirrar på armen där blodet rinner ur ett djupt jack strax ovanför handleden. Det kommer stötvis i små rännilar och han vill skrika rakt ut. Mamma viftar avvärjande när hon ser hur rädd han blir.

– Jag halkade och gjorde illa foten, annars skulle jag ha gått efter plåster själv! Snälla kan du bara hämta lådan?

– Ambulans, mumlar Oliver. Jag måste ringa ambulans. 112. Jag måste ringa efter hjälp.

– Nej, säger mamma och låter plötsligt stadigare på rösten. Nej, Oliver, det kan vi inte, det vet du! Gå efter förbandslådan nu!

Oliver vet.

Om han ringer efter hjälp, kommer sjukvårdarna att upptäcka att hon har druckit sprit och då kommer socialen hit och tar honom. Det vet han ju. De har pratat om det massor av gånger. Aldrig, aldrig blanda in någon annan!

– Men om du ... det är *massor* av blod, mamma, säger Oliver och hör förvånat att han snyftar till.

Han visste inte att han grät, men det gör han tydligen. Inte konstigt att hon ser så upprörd ut. Han torkar sig snabbt i ansiktet med händerna. Skärpning!

– Tänk om du förblöder, säger han.

– Äsch, nej, det är inte så mycket som det ser ut! säger mamma. Men vi måste stoppa det. Okej?

– Okej.

Oliver skyndar sig ut i badrummet, tar ner plastlådan från hyllan och springer tillbaka. Han glömmer se var han sätter fötterna och håller på att halka i en pöl när han svänger runt köksön. Blodet blöter igenom strumpan. Mamma fnissar till.

– Ta det lugnt, annars sitter vi snart här båda två med stukade fötter, säger hon.

Det finns allt möjligt i lådan. Oliver plockar fram stöd-förband, kompresser, kirurgtejp och gasbinda. Sen ställer han sig på knä framför mamma och torkar bort blodet kring såret. Mamma säger att han ska dra ihop det hårt och tejpa innan han lindar om. Det är äckligt. Han ser köttet och mår illa, men han gör det ändå. Blodet slutar rinna. Det sipprar bara lite. Mamma håller en kompress hårt mot såret.

– Linda om nu, säger hon.

Oliver pillar bort plasten kring gasbindan och hittar änden. Det här går ändå ganska bra.

Då hörs en gäll röst som får hjärtat att tvärnita i bröst-korgen:

– Men herregud, vad håller ni på med?!

Oliver tappar rullen med bandage och snor runt. Det är Maryam som står där och stirrar på dem. Hon är alldeles vit i ansiktet. Det känns som om något rasar i skallen. Ett helt hus som bara brakar ihop i ett moln av cementdamm. Var kom *hon* ifrån?! Och hur kom hon in? Glömde han låsa?

– Vem är det där? frågar mamma med konstigt stel röst. Hade du henne med dig?

Oliver får inte fram ett ljud. Hans tunga är fortfarande förlamad av skräck. Maryam sträcker fram sin högra hand. I den håller hon en mobil. Olivers mobil. Han fattar ingenting.

– Den ... trillade ur när du tappade ryggsäcken utanför skolan, säger hon. Jag såg det på långt håll men du stack iväg jättesnabbt, så jag bara ... Vad är det som har hänt? Ska jag ringa någon?

– Nej! säger mamma och Oliver samtidigt.

– Okej ...? säger Maryam. Kan jag hjälpa till, då?

Oliver tittar på henne. Han försöker andas och samla tankarna. Hon är ju redan här. Han kan ju ändå inte bara låta henne sticka iväg och berätta för alla.

– Du kan ... hjälpa mig med såret, säger Oliver. Och så har hon tydligen stukat foten, så vi måste kanske hjälpa henne upp.

– Jag kan lägga ett stödförband, säger Maryam. Det är jag jättebra på.

– Vilken tur, säger mamma och ler osäkert.

En stund senare har Oliver och Maryam fått stopp på blödnigen och mamma har ett stadigt bandage om vristen.

De hjälper henne upp från golvet och med mycket vingel och krångel lyckas de få henne till soffan i vardagsrummet. Hon har blod på kläderna, men det kan inte hjälpas. Oliver hämtar en filt.

– Har ni en skurhink och en mopp? frågar Maryam. Vi måste torka upp på köksgolvet. Det ser ut som om någon har slaktat ett djur!

Hur kan hon vara så lugn? Fast allting kan gå hur fel som helst så är Oliver plötsligt glad att hon är här. Att det var just hon och ingen annan som dök upp. Även om hon smög in och nästan skrämde livet av honom.

De hjälps åt att torka upp det värsta. Vattnet i hinken blir rött.

– Hur mycket kan man blöda utan att ... att man typ svimmar? frågar Oliver.

– Mer än det här, i alla fall, säger Maryam. Men såret borde nog sys, egentligen.

– Vi kan inte ringa till någon! säger Oliver. Lova det! Maryam sätter sig vid köksbordet.

– Brukar hon göra så här? frågar hon.

– Nej, alltså inte skära sig så att det sprutar blod i hela köket, säger Oliver. Såklart hon inte brukar!

– Men dricka alkohol?

Oliver tittar oroligt på Maryam. Han hoppades att hon inte hade märkt något, att hon trodde att vingligheten

berodde på blodförlusten och den stukade foten, men nu frågar hon rakt ut. Vad ska han göra? Bara ljuga?

Maryam gör en sned min som kanske ska föreställa ett leende.

– Min morfar är alkoholist, säger hon. Jag kände lukten direkt när jag kom in i köket.

Oliver biter sig i kinden. Hårt. Det känns som om det ska komma tårar annars och han vill verkligen inte börja lipa inför Maryam.

– Morfar har gått på en sorts kurs som heter Tolvstegsprogrammet, säger Maryam. Och han har blivit mycket, mycket bättre. Ibland går det fel. Återfall, kallas det då. Men nästan hela tiden går det rätt. Mamma är inte alls lika arg på honom längre. Det är som om hela familjen har fått hjälp bara för att morfar gick på den där kursen. Alkoholism är en sjukdom. Det är nästan omöjligt att bli frisk utan hjälp. Det är typ som att säga åt någon som har cancer att sluta ha cancer, fattar du?

Oliver nickar. Han har läst om det på nätet. Han har googlat tusen gånger, minst.

– Fast mamma kan inte gå på någon sådan där kurs, säger han. För om hon ... om vi säger det till någon så kommer jag att hamna i ett familjehem. Soc kommer hit direkt om de får veta. Du får inte ... du måste lova!

Maryam nickar.

– Jag lovar, säger hon. Men jag tror ... Alltså, om din mamma själv ber om hjälp och går den där kursen så kan

ni nog få stöd istället. Typ någon att ringa till om det blir jättesvårt.

Oliver skakar misstroget på huvudet. Mamma har alltid sagt att de kommer att komma. Att hon måste fixa det själv. Att det ska bli bättre. Fast ... om det är som cancer?

– Jag kan prata med morfar, säger Maryam. Jag behöver ju inte säga vem det handlar om och han vet säkert hur man ska göra. Om du vill kan jag låtsas att jag gör ett skolarbete, eller så. Känns det okej?

– Kanske.

Kan det verkligen bli bra? Han tittar noga på Maryams ansikte, som om det skulle gå att läsa svaret där. Hon får något att vakna inom honom. Något kliver ut ur det rasade huset. Något försiktigt men vänligt. Är det hopp?

– Har du bråttom hem? frågar han.

Maryam rycker på axlarna.

– Inte särskilt.

– Vill du ... kan vi kolla på en film eller något? Eller du kanske vill gå till parken? De ska väl flyga med den där drönaren när som helst?

– Jag struntar väl i deras gamla drönare! säger Maryam och skrattar till. Vi kan kolla på film, om du vill. Det är mycket mysigare. Kan vi sitta i vardagsrummet då, så att vi märker om såret börjar blöda igen?

Oliver sväljer.

– Ja, om du inte tycker att ... att hon är äcklig, typ.

– Äsch, säger Maryam. Morfar spydde i vår hall en gång.
Det var äckligt.

– Usch, säger Oliver. Mamma kräks åtminstone på toan.
För det mesta. Vill du ha cola eller päronläsk? Jag tror vi
har både och.

– Päronläsk blir bra, säger Maryam. ●